

Curtea Supremă de Justiție
D E C I Z I E

26 februarie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Vladimir Timofți

Judecători – Anatolie Țurcan și Elena Cobzac,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de avocatul Druță Boris în interesele inculpatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 22 octombrie 2019, în cauza penală în privința lui

Crudu Octavian xxx, născut la xxx, originar și domiciliat în xxx.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 30.05.2019 - 05.07.2019;

Instanță de apel: 28.07.2019 - 22.10.2019;

Instanță de recurs: 19.12.2019 - 26.02.2020.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Orhei sediul Rezina din 05 iulie 2019, *pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, potrivit art.364¹ Cod de procedură penală*, Crudu Octavian a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza:

- art.201¹ alin.(1) lit. c) Cod penal, la 1 an închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis;

- art.320¹ Cod penal, la 1 an închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis;

- art.151 alin.(1) Cod penal, la 3 ani și 4 luni închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis.

Potrivit art.84 alin.(1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, i-a fost stabilită pedeapsa definitivă 5 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis, iar potrivit art.90 Cod penal, a fost dispusă suspendarea condiționată a executării pedepsei pentru perioada de probațiune de 4 ani.

2. Pentru a se pronunța, prima instanță a constatat în fapt că, Crudu Octavian la 01 februarie 2017, aproximativ la ora 16:30, aflându-se la domiciliu mamei sale Crudu Serafima, situat în satul Solonceni raionul Rezina, ca rezultat a unui conflict apărut între el și mama sa Crudu Serafima, intenționat i-a aplicat multiple lovituri cu pumnii în regiunea feței și pieptului, cauzându-i vătămări corporale sub formă de fracturi costale III-IV, pe dreapta, luxație articulație sterno-claviculară dreapta, plagă pe față, echimoză pe torace, care conform raportului de expertiză judiciară nr.

46 D din 26 aprilie 2017, se califică ca vătămare medie.

Tot el, fiind obligat, în baza ordonanței de protecție privind aplicarea măsurilor de protecție față de cet. Crudu Serafima domiciliată în satul Solonceni raionul Rezina emisă la 10 februarie 2017, de către Judecătoria Rezina: - să părăsească temporar pe un termen de 90 zile, locuința comună din satul Solonceni raionul Rezina; - să stea departe de locul unde se află și să nu se apropie de victima Crudu Serafima la o distanță mai mică de 200 metri; - să nu contacteze cu victima Crudu Serafima personal sau prin persoane terțe, telefonic sau prin utilizarea tehnologiilor informaționale, intenționat, la 15 aprilie 2017, aproximativ la ora 13:50, a intrat în locuința victimei CRUDU Serafima din satul Solonceni raionul Rezina, a numit-o cu cuvinte necenzurate și a amenințat-o cu răfuială fizică, astfel neexecutând măsurile stabilite de instanța de judecată în ordonanța de protecție a victimei violenței în familie.

Tot el, la 30 noiembrie 2017, în intervalul de timp cuprins între ora 00.00 - 01.00, cet. Crudu Octavian, fiind în stare de ebrietate alcoolică, la domiciliul cet. Moroi Nicolae din s. Solonceni, raionul Rezina, în timp ce consumau băuturi alcoolice, în urma unui conflict iscat cu cet. Moroi Nicolae, în mod intenționat, i-a aplicat ultimului, o lovitură cu un cuțit de bucătărie în regiunea abdomenului, cauzându-i cet. Moroi Nicolae, potrivit raportului de expertiză judiciară medico-legală nr. 158 D din 07.12.2017, plagă penetrantă în cavitatea peritoneală, cu lezarea abdomenului, care conform criteriului pericolului pentru viață se califică ca vătămare gravă.

3. Procurorul a contestat cu apel sentința, solicitând casarea parțială a acesteia, rejudecarea cauzei, cu pronunțarea unei hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Crudu Octavian să fie recunoscut vinovat și condamnat în baza:

- art.201¹ alin.(2) lit. c) Cod penal, la 3 an închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis;

- art.320¹ Cod penal, la 1 an închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis;

- art.151 alin.(1) Cod penal, la 5 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis.

Potrivit art.84 alin.(1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, a-i stabilit pedeapsa definitivă 7 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis

În motivarea cererii de apel, acuzatorul de stat a invocat că, deși inculpatul a recunoscut integral vina în comiterea infracțiunilor în care a fost pus sub învinuire, cauza penală fiind examinată în procedura simplificată prevăzută de art.364/1 Cod de procedură penală, conform materialelor cauzei penale, Crudu Octavian anterior a fost atras la răspunderea penală. Acesta anterior a fost atras și la răspunderea contravențională. Potrivit caracteristicii eliberate de primăria c. Solonceni, raionul Rezina, rezultă că: Crudu Octavian este o persoană cu antecedente penale. Nu a deținut un loc permanent de muncă și sursa de existență a acestuia nu a fost cunoscută. De nenumărate ori a fost în atenția organelor de poliție. Din partea consătenilor este caracterizat negativ, scandalagiu când se află în stare de ebrietate.

Mama inculpatului a fost agresată fizic de acesta, fiind spitalizată. Crudu Octavian la evidența medicului necrolog nu se află, fiind la evidența medicului psihiatru cu diagnoza - retardare mentală ușoară, sindrom neuniform.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 22 octombrie 2019, a fost admis apelul, casată parțial sentința, în partea condamnării lui Crudu Octavian pe art.201¹ alin.(1), lit. c) Cod penal și numirii pedepsei definitive conform art.84 alin.(1) Cod Penal și pronunțată în această parte o hotărâre nouă, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care lui Crudu Octavian, recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.201¹ alin.(2) lit. c) Cod penal, potrivit art.364¹ Cod de procedură penală i-a fost stabilită pedeapsa 3 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis. Potrivit art.84 alin.(1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, i-a fost stabilită pedeapsa definitivă 7 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis.

4.1. În motivarea soluției sale, instanța de apel a indicat, că probele și documentele prezente la materialele cauzei, demonstrează cu certitudine că Crudu Octavian a comis infracțiunea imputată lui și că acțiunile inculpatului Crudu Octavian întrunesc elementele infracțiunii prevăzute la art.201¹ alin.(2) lit. c) Cod penal, a fost pe deplin dovedită prin totalitatea de probe acumulate la cauza penală sus-indicată și care au fost corect apreciate, respectându-se prevederile art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor.

Instanța de apel a concluzionat, că partea acuzării i-a înaintat învinuirea, iar prima instanță incorect a calificat acțiunile inculpatului Crudu Octavian în baza art. 201¹ alin.(1) lit. c) Codul Penal.

Totodată, instanța de apel a evidențiat că norma legală la aplicarea procedurii prevăzute de art.364¹ Cod de procedură penală a fost respectată de către instanța de judecată, pentru că: - înscrisul autentic al inculpatului este expres și neechivoc și a fost făcut benevol; - înscrisul autentic cuprinde manifestarea de voință clară, precum și renunțarea la administrarea altor probe; - inculpatul a recunoscut faptele imputate și încadrarea juridică așa cum au fost reținute în rechizitoriu.

Pe de altă parte, instanța de apel a constatat că, instanța de fond incorect a aplicat prevederile art.364¹ Cod de procedură penală privitor la calificarea faptelor comise de inculpatul Crudu Octavian și a recalificat faptele lui Crudu Octavian pe art. 201¹ alin.(1) lit. c) Cod penal, or, corect, ele trebuie să fie calificate conform prevederilor art. 201¹ alin.(2) lit. c) Cod penal. Instanța de fond în mod corect a verificat corectitudinea înscrisului depus și a constatat că acesta este făcut în cunoștință de cauză, în atare situație, analiza materialelor cauzei penale a relevat că inculpatul Crudu Octavian recunoaște în totalitate situația de fapt descrisă în rechizitoriu, dânsul este de acord cu încadrarea acțiunilor sale și recunoaște probele colectate în faza de urmărire penală.

Prin urmare, având în vedere că inculpatul Crudu Octavian a recunoscut vinovăția sa cât și probele administrate de către acuzare, se constată că în prezenta cauză penală au fost corect aplicate prevederile art.364¹ Cod de procedură penală și

nu sânt evidențiate careva circumstanțe ce ar exclude aplicarea acestei proceduri speciale.

Subsidiar, instanța de apel a atestat eroarea admisă de instanța de fond cu privire la calificarea faptei încriminate inculpatului și prin urmare derogările admise de instanță de la dispoziția art. 364¹ Cod de procedură penală. Or, conform rechizitoriului, inculpatului Crudu Octavian i-a fost încriminată comiterea infracțiunii prevăzute de art. 201¹ alin. (2) lit. c) Cod penal, faptă pe care el a recunoscut-o în totalitate, în descriptivul sentinței instanța constată că inculpatul se face vinovat de cauzarea vătămarilor corporale medii mamei sale Crudu Serafima, dar instanța de fond, contrar acestora, a calificat fapta lui Crudu Octavian în temeiul alin.(1) și nu alin. (2) Cod penal conform învinuirii înaintate.

Mai mult ca atât, instanța de apel reține și faptul că, până la adoptarea soluției privind admiterea sau respingerea cererii inculpatului, prin care se solicită judecarea cauzei în procedura simplificată prevăzută de art.364¹ Cod de procedură penală, judecătorul la fel este obligat să verifice dacă fapta imputată inculpatului just a fost încadrată în conformitate cu dispozițiile prevăzute în Codul penal.

La caz, instanța de apel a reiterat recomandările Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție nr.13 pct.30 din 16.12.2013 cu privire la aplicarea prevederilor art.364¹ Cod de procedură penală de către instanțele judecătorești, conform cărora: „în situația aplicării de către prima instanță a dispozițiilor art. 364¹ Cod de procedură penală, instanța de apel este obligată să verifice în principiu îndeplinirea cerințelor dispozițiilor art.364¹ alin.(1) și (4) Cod de procedură penală și nu poate reține o altă situație de fapt și o altă încadrare juridică decât cea reținută în rechizitoriu”.

Instanța de apel, la numirea felului și măsurii de pedeapsă pe art.201¹ alin.(2) lit. c) Cod penal a ținut cont de unele circumstanțe reale și personale, cum ar fi: caracterul și gradul de pericol social a infracțiunii, că infracțiunea a fost săvârșită intenționat, conform prevederilor art.16 al Codului Penal ce se referă la infracțiuni grave, de personalitatea infractorului, care deși este fără antecedente penale, acesta anterior a mai fost în conflict cu legea, or, conform materialelor cauzei penale, Crudu Octavian anterior a fost atras la răspunderea penală (f.d.53, vol. I) și la răspunderea contravențională (f.d.54, vol. I). Potrivit caracteristicii eliberate de primăria c. Soloncenii, raionul Rezina, rezultă că: Crudu Octavian este caracterizat negativ (f.d.51, vol. I); Crudu Octavian la evidența medicului narcolog se află cu diagnoza alcoolism cronic gr. II (f. d.31, vol. I); iar la evidența medicului psihiatru se află cu diagnoza - retardare mentală ușoară, sindrom neuniform (f.d.55, vol. I).

5. Avocatul Boris Druță în numele inculpatului, a contestat cu recurs decizia Curții de Apel Chișinău din 22 octombrie 2019, solicitând casarea acesteia cu menținerea sentinței Judecătoriei Orhei sediul Rezina din 05 iulie 2019.

În motivarea cerințelor sale a invocat, că prima instanță examinând cauza în baza art.364¹ Cod de procedură penală, corect a recurs la îmbunătățirea situației inculpatului, al interesului social. Astfel, consideră că prima instanță a ținut cont la numirea pedepsei, de prevederile art. 4 Cod penal, principiul umanismului, care prevede expres că întreaga reglementare juridică are menirea să apere, în mod prioritar, persoana ca valoare supremă a societății, drepturile și libertățile acesteia.

Legea penală nu urmărește scopul de a cauza suferințe fizice sau de a leza demnitatea omului. Nimeni nu poate fi supus la torturi, nici la pedepse sau tratamente crude, inumane sau degradante.

Consideră, că prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău nu s-a ținut cont de alin.(2) al art.4 din Codul penal și i-a agravat situația inculpatului.

De asemenea, a notat că nu s-a luat suficient în considerație că condamnatul suferă de o maladie psihică (retardare mentală ușoară, sindrom neuniform) și Decizia Curții de Apel îi agravează situația. Nu s-au luat nici într-un mod circumstanțele atenuante ale lui Crudu Octavian.

A enunțat, că cele descrise în decizie sunt orientate doar la agravarea situației inculpatului, nefondat ținându-se cont de cerințele art.79 Cod penal. A invocă, că pentru a pronunța o sentință de condamnare, prin prisma normelor de procedură națională existentă și în sensul art.6 alin.(1) al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor și Libertăților Fundamentale ale Omului, instanța de judecată, trebuia să indice cu suficientă claritate motivele pe care își întemeiază hotărârea, iar având în vedere caracterul determinant al concluziilor sale, să precizeze faptele constatate. Relevanță la acest capitol prezintă și art.17 CEDO, care interzice interpretarea abuzivă a normelor în vederea limitării sau distrugerii drepturilor și libertăților garantate și protejate de convenție, specificând expres că, nimeni nu poate fi condamnat, decât numai în condițiile prevăzute de lege, precum și de principiile dreptului internațional.

6. Asupra recursului declarat a prezentat referință procurorul care s-a expus pentru inadmisibilitatea acestuia ca fiind vădit neîntemeiat.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Conform art.432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală, instanța de recurs este în drept să decidă asupra inadmisibilității recursului în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Din conținutul recursului declarat de avocat, se reține că recurentul invocă temeiul pentru recurs stipulat la pct.10) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, potrivit cărora hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Însă, verificând circumstanțele cauzei în raport cu norma de drept citată, Colegiul constată că acest temei nu-și găsește confirmare în speța dedusă judecății.

În acest context, Colegiul penal menționează că, prin criterii generale de individualizare a pedepsei se înțeleg cerințele (regulile) stabilite de lege, de care este obligată să se conducă instanța de judecată la aplicarea fiecărei pedepse, pentru fiecare persoană vinovată în parte.

Legea penală acordă instanței de judecată o posibilitate largă de aplicare în practică a principiului individualizării răspunderii penale și a pedepsei penale, ținând cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care agravează sau atenuează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării

vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Astfel, Colegiul penal reține, că persoanei declarate vinovate, trebuie să i se aplice o pedeapsă echitabilă, în limitele sancțiunii articolului în baza căruia persoana se declară vinovată.

Conform prevederilor art.61 Cod penal, pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului, și respectiv la rândul său are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea ultimului, cât și a altor persoane.

Totodată, potrivit art.75 Cod penal, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a Codului penal în strictă conformitate cu dispozițiile părții generale a acestuia. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei, care atenuază ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

În acest context, Colegiul penal consideră, că la aplicarea pedepsei inculpatului pentru infracțiunile săvârșite, instanța de apel a acordat deplină eficiență prevederilor art.61 și 75 Cod penal, totodată ținând cont și de gravitatea infracțiunilor săvârșite, reieșind din prevederile art.16 Cod penal, de motivul acesteia, de personalitatea celui vinovat, care deși este fără antecedente penale, acesta anterior a mai fost în conflict cu legea. Mai mult, potrivit caracteristicii eliberate de Primăria c. Solonceni, r-nul Rezina – Crudu Octavian este caracterizat negativ, este la evidența medicului narcolog cu diagnoza alcoolism cronic, iar la evidența medicului psihiatru se află cu diagnoza – retardare mentală ușoară, sindrom neuniform.

Totodată, Colegiul penal menționează, că instanța de apel la emiterea deciziei a ținut cont și de prevederile art.364¹ alin.(8) Cod de procedură penală, care stipulează că în caz de aplicare a pedepsei închisorii inculpatul beneficiază de reducerea cu 1/3 din maximul și din minimul prevăzut de sancțiune, fiind stabilite noi limite cu care trebuie să opereze instanța de judecată la stabilirea pedepsei.

În plus, Colegiul penal apreciază drept întemeiate argumentele instanței de apel precum, că a atestat o eroare admisă de instanța de fond cu privire la calificarea faptei încriminate inculpatului și prin urmare derogările admise de instanță de la dispoziția art.364¹ Cod de procedură penală. Or, conform rechizitoriului, inculpatului Crudu Octavian i-a fost încriminată comiterea infracțiunii prevăzute de art.201¹ alin.(2) lit. c) Cod penal, faptă pe care el a recunoscut-o în totalitate, iar în descriptivul sentinței instanța a constatat că inculpatul se face vinovat de cauzarea vătămarilor corporale medii mamei sale Crudu Serafima, dar instanța de fond, contrar acestora, a recalificat faptele lui Crudu Octavian în temeiul alin.(1) și nu alin.(2) Cod penal conform învinuirii înaintate.

Prin urmare, nu poate fi reținut argumentul recurentului precum, că prima instanță examinând cauza în baza art.364¹ Cod de procedură penală, corect a recurs

la îmbunătățirea situației inculpatului, al interesului social al acestuia. Or, pedeapsa este echitabilă când ea impune infractorului lipsuri și restricții ale drepturilor lui, proporționale cu gravitatea infracțiunii săvârșite, suficientă pentru restabilirea echității sociale, adică a drepturilor și intereselor părții vătămate, statului și întregii societăți, perturbate prin infracțiune.

De asemenea, pedeapsa este echitabilă și atunci când este capabilă de a contribui la realizarea altor scopuri ale pedepsei penale, cum ar fi corectarea condamnatului și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât de către condamnat, precum și de alte persoane.

În consecință, Colegiul penal opinează că argumentele punctate în cererea de recurs privind greșita individualizare a pedepsei nu sunt incidente cauzei deferite judecării, instanța de apel și-a motivat just soluția adoptată, pedeapsa aplicată inculpatului fiind individualizată corect, echitabilă și în concordanță cu scopul pedepsei penale, fapt ce determină incontestabil concluzia de inadmisibilitate a recursului, ca fiind vădit neîntemeiat.

8. În corespundere cu art.432 alin.(1), (2) pct.4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Druță Boris în interesele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 22 octombrie 2019, în cauza penală în privința lui *Crudu Octavian xxx*, deoarece este vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată motivat la 11 mai 2020.

Președinte

Vladimir Timofti

Judecători

Anatolie Țurcan

Elena Cobzac

